

Trøndelag fylkeskommune

Fylkets hus Postboks 2560

7735 STEINKJER

Adm.enhet: Forvaltningsseksjonen i region
Midt

Saksbehandler: Astri Kristin Strøm

Telefon: 99481003

Vår referanse: 18/14482

Deres
referanse:

Dato: 13.02.2019

Refsnes Laks AS 980649598 - Akvakultursøknad - Lokalitet 10398 Seiskjæra i Åfjord kommune - Uttalelse om fiskeriinteresser

Fiskeridirektoratet region Midt viser til oversendelse fra Trøndelag fylkeskommune datert 05.02.2019 med søknad fra Refsnes Laks AS om arealutvidelse på anlegg for oppdrett av laks, ørret og regnbueørret i sjø på lokalitet 10398 Seiskjæra (64° 5.535' N 6° 6.959' E (Euref89/WGS84)) i Åfjord kommune.

Det søkes om tillatelse til å utvide anlegget ved lokaliteten fra 10 til 12 bur, fordi selskapet har behov for 2 ekstra bur i forbindelse med avlusningstiltak. Lokaliteten er godkjent for en maksimalt tillatt biomasse (MTB) på 3120 tonn frem til 31.12.2020 (permanent 2340 tonn), men det søkes ikke om tillatelse til å øke MTB ved lokaliteten.

Konklusjon

Fiskeridirektoratet region Midt vurderer samlet sett at søknaden fra Refsnes Laks AS om arealutvidelse med 2 bur ved lokalitet 10398 Seiskjæra ikke vil medføre noen negativ effekt for fiskeriinteressene i forhold til bruk av området. Vi har ikke innvendinger til at det blir gitt tillatelse som omsøkt.

Planstatus

Søknaden er ikke i strid med gjeldende kommuneplan.

Arealbruk

I forhold til arealinteressene har Fiskeridirektoratet lagt vekt på de tradisjonelle fiskeriinteressene i form av registrerte kaste- og låssettingsplasser og bruk av aktive og passive redskap i området. I følge Fiskeridirektoratets kartlagte fiskeriinteresser i Åfjord kommune er anlegget ved lokalitet Seiskjæra plassert midt i et registrert gytefelt for torsk, samt i et område for fiske etter torsk med garn. Anlegget ligger også i sørlig ende av et registrert rekefelt («Skjørafjorden sør»), samt at fortøyningene mot nord-øst strekker seg nesten inn i et nærliggende rekefelt («Skjørafjorden nord»). Fiskeridirektoratets kartlegging i Åfjord kommune ble siste gang gjennomført i 2004.

Fiskeridirektoratets kartlagte fiskeriinteresser kan hentes på vår hjemmeside på internett med adresse: <https://www.fiskeridir.no/Kart>. Kryss av i temalaget Kystnære fiskeridata.

Søknaden om arealutvidelse ved lokalitet Seiskjæra ble i brev datert 18.10.2018 oversendt til Fiskarlaget Midt-Norge for uttalelse. Vi har ikke mottatt noe svar i saken.

Arealutvidelsen med 2 bur og med tilhørende 2 nye fortøyningslinjer vil ikke medføre at anlegg og førtøyninger vil strekke seg lenger inn i rekefeltet «Skjørafjorden nord» enn ved dagens plassering. Omsøkt ny anleggsplassering etter arealutvidelse vil ikke beslaglegge vesentlig mer areal, og vi vurderer tiltaket til ikke å medføre noen negativ effekt for fiskeriinteressene i området.

Marint biologisk mangfold

I forbindelse med marint biologisk mangfold har fiskerimyndighetene særlig fokus på kartlagte gyteområder for kysttorsk, ålegressenger som oppvekstområder for marine fiskeslag og fare for tilslamming av områder med rike forekomster av korall og svamp som også er viktige oppvekstområder for fisk.

Anlegget ved lokalitet Seiskjæra er plassert midt i et registrert gytefelt for torsk. Havforskningsinstituttet har verdivurdert gytefeltet som C2, middels viktig gytefelt.

I Havforskningsinstituttets rapport «Risikovurdering norsk fiskeoppdrett 2016» kommer det blant annet frem at det på bakgrunn av eksisterende kunnskap er vanskelig å si sikkert om oppdrettsanlegg med laksefisk påvirker gytevandring hos torsk. I tilsvarende rapport fra 2017 er lite av kunnskapsstatusen endret. Men det sies også her at livssyklus og adferd til torsk indikerer at oppdrett potensielt kan påvirke rekrutteringen hos torsk på flere måter. Blant annet ved å endre torskens gytevandring, ved enten at anleggenes fysiske konstruksjon forhindrer gyteadferden, ved habitatsendringer av gyte- og oppvekstområder eller ved endring av torskens oppholdssteder utenom selve gytingen.

I en konsekvensutredning foretatt av Salmar Farming AS og Norsk Institutt for Naturforskning (NINA) i forbindelse med søknad om utvidelse av et oppdrettsanlegg på

sør-siden av Smøla, konkluderes det med at antatte negative effekter på gyte- og oppvekstområder for torsk i nærheten av oppdrettsanlegg for laksefisk nødvendigvis ikke er et resultat av produksjonsvolum. I rapporten konkluderes det med middels effekt på gyte- og oppvekstområder for torsk ved nyetablering av et oppdrettsanlegg for laks i nærområdet og liten effekt ved en økning av produksjonen i eksisterende anlegg.

Ulike lokale forhold kan også spille inn som avstand fra gytefeltet til akvakulturanlegget, torskens vandringsrute inn til gytefeltet, strøm og topografi.

I denne saken er anlegget med tilhørende lokalitetsklarerer allerede etablert midt i et middels viktig gytefelt. Søknaden gjelder kun en mindre arealutvidelse. Maksimalt tillatt biomasse ved lokaliteten skal ikke endres. Vi finner med bakgrunn i dette ikke grunnlag for å fraråde omsøkte tiltak.

Vi kjenner ikke til at det er andre forekomster av marint biologisk mangfold i områdene ved lokalitet Seiskjæra som kan bli skadelidende av det omsøkte tiltaket.

Påvirkning og effekt på det marine miljø

Fiskeridirektoratets regionkontor har ansvar for å følge opp akvakulturanlegg i driftsfasen, blant annet anleggenes påvirkning på det marine miljø.

På lokaliteter i sårbare resipienter eller med hyppig bruk av legemidler, er det risiko for uakseptable effekter i det omkringliggende miljøet. Fiskeridirektoratet skal påse at næringsaktørene viser særlig aktsomhet ved bruk av legemidler og kjemikalier for å unngå uakseptable miljøeffekter.

Fiskeridirektoratet er opptatt av at avlusningsmidler generelt og de som inneholder kitinhemmere spesielt, blir brukt med aktsomhet, særlig i områder med verdifulle forekomster av reker, kreps, krabber og hummer. Flere studier viser at lusemidler med teflu- og diflubenzuron er svært toksiske for skalldyr og kan være skadelige for organismer som gjennomgår skallskifte. Det er også offentliggjort resultater fra forsøk som viser at to bestemte legemidler mot lus brukt i kombinasjon (azametifos og pyretrioider) er ekstremt mye giftigere for reker og mysider enn om midlene brukes hver for seg.

Det er fra 27. februar 2017 innført regler i transportforskriften som innebærer at vann tilsatt legemidler for behandling av fisk mot lakselus, ikke kan tømmes til sjø nærmere enn 500 meter fra rekefelt eller gytefelt, jf. de felt som til enhver tid vises i Fiskeridirektoratets nettbaserte kartverktøy. Fiskeridirektoratet har i samarbeid med Miljødirektoratet og Mattilsynet utarbeidet en veileder for tømning av badebehandlingsvann tilsatt legemidler mot lakselus. Veilederen skal klargjøre hvilken kunnskap som må innhentes, hvilke

vurderinger som må gjøres og hvilke hensyn som må tas før tømning av badebehandlingsvann. Veilederen finnes på Fiskeridirektoratets hjemmeside:

<https://fiskeridir.no/Akvakultur/Dokumenter/Veiledere/Veileder-toemming-lusebehandlingsvann>

Det er fra samme tidsrom også innført regler i akvakulturdriftsforskriften som innebærer at kitinsyntesehemmere gitt gjennom fôret til fisken ikke kan brukes på samme lokalitet før det er gått minimum 6 måneder fra siste behandling. Kitinsyntesehemmere kan ikke brukes på lokaliteter nærmere enn 1000 meter fra rekefelt, jf. de felt som til enhver tid vises i Fiskeridirektoratets nettbaserte kartverktøy.

Videre er det krav om at oppdretter i forbindelse med sine produksjonsplaner foretar vurderinger av hvilke tiltak som det må planlegges for gjennom hele produksjonssyklusen for å redusere negative miljøeffekter ved medikamentell behandling mot lakselus.

Fra 17. januar 2019 er det i ny § 15b i akvakulturdriftsforskriften stilt særskilte vilkår knyttet til badebehandling. Badebehandling med legemidler mot lakselus i oppdrettsanlegg som ligger i rekefelt og/eller gytelfelt eller nærmere enn 500 meter fra slike, må foretas i brønnbåt. Lusebehandlingsvannet må transporteres bort fra anlegget.

Lokalitet 10398 Seiskjæra er plassert både i et gytelfelt og i et rekefelt, og forbudet om badebehandling med legemidler mot lakslus i oppdrettsanlegg vil gjelde for denne lokaliteten.

Miljøtilstand

MOM B-undersøkelsen som Åkerblå gjennomførte under anlegget ved lokalitet Seiskjæra ved maksimal belastning i juni 2017 fikk lokalitetstilstand 3 som resultat. MOM-B før oppstart av ny drift ved lokaliteten og etter cirka 3 måneder med brakklegging oppnådde lokalitetstilstand 1 som resultat. I følge rapporten var det et varierende sediment miljø under anlegget, hvor de fleste prøvestasjonene hadde gjenopprettet normale forhold, men spesielt i de dypeste områdene under nordlig del av anlegget var det fortsatt tegn på belastning.

MOM-C ved Seiskjæra fra august 2014 indikerer at fauna er noe påvirket av oppdrettsvirksomheten ved nærstasjonen, men lite og ikke påvirket i overgangssonen og ved fjernstasjonen. Rapporten konkluderer med at området totalt sett fremstår som noe påvirket ved nærstasjonen, mens de 2 andre stasjonene fremstår som lite påvirket. Videre konkluderes det med at etter mange år med oppdrett ved Seiskjæra ser ut som om området generelt tåler produksjonen som har vært der frem til august 2014.

MOM-C fra juni 2017 viser at områdets bunnfauna indikerer noe organisk belastning, men at det skjer en forbedring utover i resipienten. Undersøkelsen i 2017 viser en økning av den forurensningsindikerende børstemarken *Capitella capitata* både i anleggssonen og i overganssonen. I 2017 hadde også mengden TOC gått ned en tilstandsklasse fra 1, bakgrunn til 2, god. Men, utover dette var det ingen vesentlige endringer i støtteparametrene. Med tanke på at undersøkelsene i 2014 og 2017 ble tatt ved ulike tidspunkt i produksjonssyklus, konkluderes det med i rapporten at observerte endringer er minimale.

Strømmålinger ved lokaliteten viser at det er moderat til gjennomsnittlig strømhatighet og perioder med lite strøm både ved 5- og- 15 meters dyp. Retningen for hovedstrømmen er mot sør, inn i fjorden.

Konklusjon

Fiskeridirektoratet region Midt vurderer samlet sett at søknaden fra Refsnes Laks AS om arealutvidelse med 2 bur ved lokalitet 10398 Seiskjæra ikke vil medføre noen negativ effekt for fiskeriinteressene i forhold til bruk av området. Vi har ikke innvendinger til at det blir gitt tillatelse som omsøkt.

Med hilsen

Kristin Skarbøvik
seksjonssjef

Astri Kristin Strøm
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus Postboks 2560	7735	STEINKJER
Åfjord kommune	Øvre Årnes 7	7170	ÅFJORD

Kopi til:

Fylkesmannen i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Kystverket Midt-Norge	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Mattilsynet	Felles postmottak	2381	BRUMUNDDAL
	Postboks 383		